

Nr 503.

Av herr **Karlsson** i Grängesberg m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 237, angående vissa anslag till riksförsäkringsanstalten.

I skrivelse den 31 oktober 1941 föreslog riksförsäkringsanstalten viss ändring av stadgandet i 6 a § arbetarskyddslagen i syfte att erhålla bättre kontroll därå, att maskiner och redskap i övrigt erbjöde betydande säkerhet mot olycksfall. I sammanhang därmed hemställde anstalten om anställande å arbetarskyddsbyrån av ytterligare arbetskraft för övervakande av de ifrågasatta bestämmelsernas tillämpning och föreslog i sådant hänseende uppförande å anstaltens stat av en överingenjör eller maskininspektör i lönegraden A 28 och en byråingenjör i lönegraden A 21.

Sedan Kungl. Maj:t i propositionen nr 20/1944 för riksdagen framlagt förslag till vissa ändringar i arbetarskyddslagen, i allt väsentligt överensstämmande med det förslag i ämnet, som innefattades i riksförsäkringsanstaltens framställning, samt nämnda proposition blivit av riksdagen bifallen, anmälde frågan om personalbehovet å arbetarskyddsbyrån i anledning av de beslutade lagändringarna i propositionen nr 225/1944. Föredragande departementschefen framhöll däri, att en förstärkning av de kvalificerade tekniska arbetskrafterna å arbetarskyddsbyrån vore erforderlig för att den mera effektiva kontroll rörande tillverkning och försäljning av maskiner m. m., som åsyftades med ändringarna i arbetarskyddslagen, skulle kunna i praktiken genomföras. I avbidan på närmare erfarenhet rörande behovet härutinnan syntes emellertid denna förstärkning kunna tills vidare begränsas till en förste byråingenjör i lönegraden Eo 24.

I anledning av sistnämnda proposition väcktes inom riksdagen två motioner (I: 290 och II: 466), vari hemställdes, att i stället för den föreslagna förste byråingenjörsbefattningen i lönegraden Eo 24 måtte å arbetarskyddsbyrån inrättas en maskininspektörsbefattning i lönegraden A 28 och en byråingenjörsbefattning i lönegraden A 21.

Allmänna lönenämnden förordade i yttrande över motionerna inrättande av en befattning såsom byrådirektör i lönegraden Eo 28. Frågan om tillskapandet av den i motionerna föreslagna byråingenjörstjänsten i lönegraden A 21 ansåg lönenämnden böra bli beroende på förslag framdeles från riksförsäkringsanstaltens sida, sedan närmare erfarenhet om personalbehovet vunnits.

Riksdagen anförde i skrivelse nr 342/1944, att den nya ledande befattningen på arbetarskyddsbyrån med hänsyn till de betydelsefulla arbetsuppgifter, som komme att åvila innehavaren av densamma, på sätt allmänna lönenämnden förordat, syntes böra inrättas såsom en byrådirektörstjänst i lönegraden Eo 28. Frågan om inrättande av ytterligare en tjänst å nämnda byrå syntes tills vidare böra anstå i avvaktan på närmare erfarenheter.

I sin skrivelse den 29 augusti 1944 har *riksförsäkringsanstalten* anfört, att det vore ett oavvisligt behov för anstalten att från och med nästa budgetår erhålla förenämnda byråingenjörsbefattning. Anstalten yttrar härom bland annat följande:

Det har redan visat sig, att arbetsbördan för den nye byrådirektören är så stor, att det blir oundgängligt, att han till sitt biträde får en ingenjör med god teknisk utbildning och flerårig erfarenhet från yrkesinspektionens verksamhet. Efter det författningen om den nya lydelsen av 6 a § arbetarskyddslagen och därmed i samband stående ändringar i lagen utkommit från trycket i mars 1944, har antalet ärenden på byrån av detta slag undergått en högst betydande ökning. För tiden april—juni 1944 har sålunda antalet nya ärenden enligt nämnda lagrum ökat med ej mindre än 80 procent, jämfört med motsvarande tid 1943. Det är med säkerhet att förutse, att ökningen kommer att fortgå ytterligare avsevärd tid framåt. Vidare måste framhållas, att byrådirektören för fullgörandet av sina arbetsuppgifter måste tillbringa en mycket stor del av sin tid på tjänsteresor samt att han härunder och i övrigt i stor utsträckning kommer att bli upptagen av konferenser med maskintillverkare, yrkesinspektörer m. fl. Antalet tjänsteresor i ärenden enligt 6 a § arbetarskyddslagen har redan under den gångna delen av år 1944 visat en högst avsevärd stegring. Med hänsyn till nu anförda omständigheter kan byrådirektören icke i större utsträckning taga befattning med ärendenas förberedande behandling å byrån, utan måste härför finnas tillgång till en kunnig och med arbetet väl förtrogen ingenjör, som under byrådirektörens ledning kan självständigt utreda och i övrigt förbereda ärenden. Att härför anlita någon av den nuvarande tekniska personalen på byrån låter sig icke göra med hänsyn till den på senare år högst avsevärt ökade allmänna arbetsbelastningen å byrån, vilken i en nära framtid torde påkalla ytterligare förstärkning av byråns arbetskrafter.

Som tillräckligt kvalificerad innehavare till den nu begärda befattningen torde man icke kunna räkna med annan person än en ordinarie distriktsingenjör vid yrkesinspektionen. Med hänsyn härtill vore det önskvärt, att tjänsten redan från början uppfördes såsom ordinarie i 21 lönegraden. Då den för ifrågakvarande ärenden inrättade byrådirek-

försbefattningen tills vidare endast uppförts å extra ordinarie stat, vill anstalten emellertid nu endast föreslå, att byråingenjörsbefattningen tills vidare upptages i lönegraden Eo 21. På grund av angelägenheten att för uppgiften kunna anlita en ordinarie distriktsingenjör vid yrkesinspektionen får anstalten hemställa, att en liknande anordning vidtages, som föreslagits i fråga om byrådirektörsbefattningen, det vill säga att genom särskilt beslut av Kungl. Maj:t tillses, att dylik befattningshavare, om sådan förordnas bestrida nu ifrågavarande göromål, icke lider minskning i de honom såsom ordinarie tjänsteman tillkommande avlöningsförmånerna.

Allmänna lönenämnden har i yttrande över riksförsäkringsanstaltens förenämnda skrivelse den 29 augusti 1944 anfört, att anstaltens förslag om inrättande av en byråingenjörsbefattning i lönegraden Eo 21 å arbetarskyddsbyrån icke föranlett någon erinran från lönenämndens sida.

I proposition nr 237 till pågående riksdag angående vissa anslag till riksförsäkringsanstalten har emellertid föredragande departementschefen rörande förslaget om inrättande nu av ifrågavarande byråingenjörsbefattning uttalat följande: Vad härefter angår anstaltens förslag om inrättande av en byråingenjörsbefattning i lönegraden Eo 21 å arbetarskyddsbyrån för handläggning av ärenden jämlikt 6 a § arbetarskyddslagen framgår visserligen av vad anstalten anfört, att antalet ärenden enligt nämnda lagrum undergått en väsentlig ökning. Då emellertid ännu någon tids erfarenhet rörande personalbehovet synes böra avvaktas, anser jag mig icke nu kunna tillstyrka, att byrån tillföres ytterligare arbetskraft för handläggning av nämnda ärenden utöver den från och med innevarande budgetår inrättade befattningen såsom byrådirektör i lönegraden Eo 28.

Utöver vad riksförsäkringsanstalten vid olika tillfällen anfört rörande behovet av den föreslagna byråingenjörsbefattningen för biträde vid handläggning av ärenden enligt 6 a § arbetarskyddslagen må här ytterligare framhållas följande.

De uppgifter, som åvila arbetarskyddsbyrån vid tillämpningen av nämnda paragraf, kunna i korthet sammanföras sålunda:

att utarbета direktiv eller anvisningar och erforderliga principskisser angående utrustning och beskaffenhet i skyddstekniskt avseende av maskiner, redskap och andra tekniska anordningar;

att granska till arbetarskyddsbyrån inkommande ritningar och beräkningar över sådana anordningar;

att granska färdigställda maskiner etc. för godkännande;

att besöka tillverkare i landet för konferenser och granskning av deras tillverkningar samt för kontroll av att samtliga lojalt ställa sig till

efterrättelse lagföreskriftens bestämmelser och i anslutning därtill meddelade anvisningar, samt i fall, där så visar sig nödvändigt, utfärda förbud mot avlämnande.

För fullgörande av dessa arbetsuppgifter på ett tillfredsställande sätt måste den med ifrågavarande ärenden sysselsatte byrådirektören, såsom ovan framhållits, företaga tjänsteresor i stor utsträckning. På grund av den allt starkare tillströmningen av löpande ärenden av förevarande slag har det emellertid icke på långt när blivit möjligt för honom att göra detta i erforderlig omfattning. Det har nämligen visat sig, att det blivit allt mer vanligt, att köpare av maskiner och redskap fordra, att tillverkare och försäljare skola kunna förete yrkesinspektionens chefsmyndighets godkännande i skyddstekniskt hänseende av föremålen. På grund av dessa förhållanden har sålunda byrådirektören, efter vad som uppgivits från arbetarskyddsbyrån, under de två första månaderna innevarande år, icke kunnat begiva sig ut på någon enda tjänsteresa, och trots detta har en avsevärd anhopning av ärenden icke kunnat undvikas. Därjämte har det visat sig, att den positiva verksamheten för åstadkommande av enhetlig och rättvis lagtillämpning på förevarande område icke kan bedrivas i nödvändig omfattning. Ävenså framhålles, att de dröjsmål vid ärendenas behandling, som blivit oundvikliga till följd av bristen på arbetskraft, hos såväl köpare som säljare utlöst en tilltagande irritation.

Under åberopande av det ovan anförda och då tillräcklig erfarenhet om behovet av ytterligare arbetskraft för ifrågavarande ändamål redan nu måste anses föreligga, hemställes,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 237 måtte besluta att å riksförsäkringsanstaltens arbetarskyddsbyrå inrätta en byråingenjörsbefattning, vilken tills vidare torde placeras i lönegraden Eo 21, med uppgift att biträda vid handläggning av ärenden enligt 6 a § arbetarskyddslagen samt tillika föreskriva, att, därest en ordinarie distriktsingenjör förordnas bestrida de med denna befattning förenade göromålen, genom särskilt beslut av Kungl. Maj:t skall tillses, att han icke lider minskning i de honom såsom ordinarie tjänsteman tillkommande löneförmånerna.

Stockholm den 20 mars 1945.

Verner Karlsson.

Elis Håstad.

G. Hedlund.

Rudolf Boman
i Kieryd.